

Studijní programy 2019

Obsah

Bakalářské programy

Speciální pedagogika	2
Logopedie	3
Speciální pedagogika se zaměřením na vzdělávání.....	4

Navazující magisterské programy

Speciální pedagogika	5
Studijní plány.....	5
Logopedie	8
Speciální pedagogika pro učitele základních a středních škol.....	9

Speciální pedagogika

Současné pojetí výchovy a vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je směřováno do oblasti inkluzivního přístupu, a to v komplexním mezioborovém pojetí. Diagnostika, intervence, výchova, vzdělávání a poradenství jsou zajišťovány speciálními pedagogy, a to nejen v oblasti školské, ale i v resortech ministerstva zdravotnictví a ministerstva práce a sociálních věcí. Rozšíření realizovaných odborných aktivit se týká nejširšího spektra věkových kategorií – od raného a předškolního, přes školní věk až po věk dospělých a seniorů. Studium je zaměřeno na vytváření oborových, pedagogických, psychologických, komunikačních a dalších osobnostně kultivačních kompetencí jako předstupeň k navazujícímu magisterskému studiu speciální pedagogiky. Cílem studijního programu Speciální pedagogika je připravit speciální pedagogy pro speciálně pedagogickou činnost ve třídách zřízených pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) v základních školách, ve školách pro žáky se SVP, v základních školách speciálních na pozici asistenta pedagoga, ve školských zařízeních, v mateřských školách s edukací dětí se SVP, v dětských domovech, v domovech mládeže a pro činnost v zařízeních sociálních služeb. Program je realizován ve formě prezenční a kombinované. Je vnitřně členěn povinně volitelnými předměty speciální pedagogiky, které jsou rozděleny do dvou specializací. Jedná se o specializaci 1 (logopedie, surdopedie), specializace 2 (psychopedie, somatopedie, oftalmopedie a etopedie), které tvoří základ pro navazující magisterský studijní program. Bakalářský studijní program Speciální pedagogika je zpracován v souladu s aktuálními předpisy dostatečnou hodinovou dotací diagnostické a intervenční praxe. Strukturou a obsahem přednášek, seminářů a praxí reflektuje studijní program požadavky zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a jeho novely č. 379/2015 Sb. Studijní program Speciální pedagogika patří mezi studijní programy, jejichž absolvováním lze získat kvalifikaci pedagogických pracovníků, kteří jsou v nařízení vlády č. 275/2016 Sb., o oblastech vzdělávání ve vysokém školství, zařazeni pod oblasti vzdělávání neučitelská pedagogika, učitelství a psychologie.

SZZ

Povinný předmět

Obhajoba bakalářské práce

Pedagogicko-psychologický základ

Inkluzivní speciální pedagogika (test)

Povinně volitelný předmět ze skupiny A (jeden)

Logopedie

Psychopedie

Povinně volitelný předmět ze skupiny B (jeden)

Surdopedie

Somatopedie

Oftalmopedie

Etopedie

Logopedie

Současné pojetí výchovy a vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je směřováno do oblasti inkluzivního přístupu, a to v komplexním mezioborovém pojetí. Diagnostika, intervence, výchova, vzdělávání a poradenství jsou zajišťovány speciálními pedagogy, a to nejen v oblasti školské, ale i v resortech ministerstva zdravotnictví a ministerstva práce a sociálních věcí. Cílem studijního programu Logopedie na úrovni bakalářské je připravit absolventy tak, aby uměli ve své poradenské činnosti, ve které pracují pod vedením zkušeného speciálního pedagoga - logopeda, magistra, využívat speciálněpedagogické nástroje a postupy pro daný okruh osob s postižením (znalost diagnostických domén u jedinců s narušenou komunikační schopností, se sluchovým postižením, se zrakovým nebo tělesným postižením), ovládli intervenční postupy v práci s diagnostickými nástroji teoreticky i prakticky, simulační techniky a práci s diagnostickými nástroji, které byly pořízeny k tomuto účelu v průběhu realizace projektu SIMU+. Program je realizován ve formě prezenční a kombinované. Je vnitřně členěn do předmětů speciálněpedagogické diagnostiky, komunikačních a simulačních technik s dostatečnou hodinovou dotací diagnostické a intervenční praxe. Strukturou a obsahem přednášek, seminářů a praxí reflektuje studijní program požadavky zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a jeho novely č. 379/2015 Sb. Studijní program Logopedie je zpracován v souladu s aktuálním zněním Standardů Akreditační komise pro studijní program Speciální pedagogika a v souladu se zákonem č. 96/2004 Sb., o nelékařských zdravotnických profesích (aktualizovaná vyhláška č. 55/2011 Sb., o činnostech zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků) ve znění dalších předpisů. Studijní program Logopedie patří mezi studijní programy, jejichž absolvováním lze získat kvalifikaci pedagogických pracovníků, kteří jsou v nařízení vlády č. 275/2016 Sb., o oblastech vzdělávání ve vysokém školství, zařazeni pod oblasti vzdělávání neučitelská pedagogika, učitelství a psychologie.

SZZ

Povinné předměty

Obhajoba bakalářské práce

Pedagogicko-psychologický základ

Inkluzivní speciální pedagogika (písemný test)

Logopedie

Surdopedie

Speciální pedagogika se zaměřením na vzdělávání

Studium je přednostně zaměřeno na vytváření oborových, pedagogických, psychologických, komunikačních a dalších osobnostně kultivačních kompetencí jako předstupeň k navazujícímu magisterskému studiu speciální pedagogiky pro základní nebo střední školu (minor nebo major). Program je realizován ve formě prezenční a kombinované. Je vnitřně členěn do kombinace šesti oborů (povinně volitelných předmětů). Jedná se o psychopedii ve spojení s logopedií, surdopedií, somatopedií, oftalmopedií a etopedií. Tyto obory tvoří základ pro jejich prohloubení v navazujícím magisterském studiu. Vědomosti, dovednosti a postoje získané během studia jsou základem kompetencí pro vykonávání profese asistenta pedagoga ve škole hlavního vzdělávacího proudu ve výchovné a pomocné edukační práci se zaměřením na speciální pedagogiku (podle zákona č. 379/2015 Sb., novely zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících). Uvedené kompetence dávají též plnou kvalifikaci pro práci instruktora ve střediscích volného času a speciálních zařízeních, řešících problematiku speciální pedagogiky. Bakalářský studijní program Speciální pedagogika se zaměřením na vzdělávání je zpracován v souladu s aktuálními předpisy dostatečnou hodinovou dotací diagnostické a intervenční praxe. Strukturou a obsahem přednášek, seminářů a praxí reflektuje studijní program požadavky zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a jeho novely č. 379/2015 Sb. Studijní program Speciální pedagogika se zaměřením na vzdělávání patří mezi studijní programy, jejichž absolvováním lze získat kvalifikaci pedagogických pracovníků, kteří jsou v nařízení vlády č. 275/2016 Sb., o oblastech vzdělávání ve vysokém školství, zařazeni pod oblasti vzdělávání neučitelská pedagogika, učitelství a psychologie. Studium bakalářského stupně absolvent získá potřebné kompetence, které mu umožní kriticky uvažovat o využití pedagogických a psychologických poznatků v praxi asistenta pedagoga či jiného pedagogického pracovníka (např. vychovatel v domovech mládeže, vychovatel v družinách, v různých občanských sdruženích zabývajících se pedagogickou činností) a jednat odpovídajícím způsobem. Studium rozvíjí analytické a komparativní schopnosti, které umožňují porozumět rozmanité pedagogické realitě a využívat při své práci oborové, pedagogické, psychologické publikace pro plánování, realizaci i reflexi výchovně vzdělávací činnosti. Rozvíjí komunikativní dovednosti významné pro komunikaci a spolupráci s žáky/klienty, kolegy na pracovišti, s rodiči žáků/klientů i odborníky z praxe. Významným benefitem studia je rozvoj sebereflektivních dovedností, jež poskytují prostor pro rozvoj postojů k sobě, k vychovávaným jedincům a k profesi: vnímání odpovědnosti pedagogické profese, přijetí morálních závazků pomáhající profese a její etiky. Studium akcentuje princip interdisciplinarity (propojení některých pedagogických a psychologických předmětů); princip postupnosti a gradace témat a předmětů, od obecnějších ke konkrétnějším. Koncepce je dále charakteristická provázaností teorie a praxe. Významnou součástí koncepce jsou reflektované pedagogické praxe. Principy reflexe praxe a sebereflexe se váží jak na praxe, tak i na další zkušenostně orientované předměty. Důležitou součástí koncepce je také podpora inkluze, která je vnímána jako průřezové téma (zároveň podpořené samostatným předmětem).

SZZ

Povinné předměty (oba předměty)

Inkluzivní speciální pedagogika (test)

Psychopedie

Povinně volitelné předměty (výběr jednoho předmětu)

Logopedie

Surdopedie

Somatopedie

Oftalmopedie

Etopedie

Speciální pedagogika

Speciální pedagogika je chápána jako věda o zákonitostech speciální výchovy a speciálního vzdělávání jedince, který z důvodu speciálních potřeb vyžaduje speciálně pedagogický přístup při vzdělávání a podporu při pracovním a společenském uplatnění. Cílem speciální pedagogiky je připravit speciální pedagogy, realizovat výzkum a další vzdělávání. Současné pojetí výchovy a vzdělávání žáků se zdravotním postižením je stále více směřováno do oblasti inkluzivního přístupu, a to v komplexním mezioborovém pojetí. Diagnostika, intervence, výchova, vzdělávání a poradenství jsou zajišťovány speciálními pedagogy, a to nejen v oblasti školské, ale i v ostatních resortech (ministerstva práce a sociálních věcí a ministerstva vnitra). Současné pojetí speciální pedagogiky se zabývá problematikou jedince se speciálními potřebami od jeho narození až po stáří. Základním zaměřením studijního programu, oboru Speciální pedagogika je připravit odborníka s širokým společenskovedním rozhledem zaměřeným na pedagogicko-psychologické disciplíny. Program je realizován v prezenční a kombinované formě se šesti specializacemi: logopedie a surdopedie, oftalmopedie, poruchy chování, mentální postižení a poruchy autistického spektra, souběžné postižení více vadami a speciální andragogika. Volitelným jsou specifické poruchy učení. Studijní program Speciální pedagogika je zpracován v souladu s aktuálním zněním Standardů Akreditační komise pro studijní program Speciální pedagogika. Rovnocennou částí studia je společný základ studia, který zahrnuje předměty psychologické, pedagogické, komunikační (včetně cizího jazyka) a obecně kulturní s doplněním o oborovou a pedagogicko-psychologickou praxi. Studijní program Speciální pedagogika patří mezi studijní programy, jejichž absolvováním lze získat kvalifikaci pedagogických pracovníků, kteří jsou v nařízení vlády č. 275/2016 Sb., o oblastech vzdělávání ve vysokém školství, zařazeni pod oblasti vzdělávání neučitelská pedagogika, učitelství a psychologie.

Studijní plány

Specializace 1 – logopedie a surdopedie

Specializace 2 – oftalmopedie

Specializace 3 – poruchy chování

Specializace 4 – mentální postižení a poruchy autistického spektra

Specializace 5 – souběžné postižení více vadami

Specializace 6 – speciální andragogika

SZZ

Specializace 1 – logopedie a surdopedie

Povinné předměty

Pedagogika a psychologie (společný základ)

Obhajoba diplomové práce (pokud je zadaná na katedře, i když bude zadaná na jiné katedře, např. na psychologii, téma bude vždy speciálněpedagogické)

Speciální pedagogika (test)

Logopedie

Surdopedie

Volitelný předmět

Specifické poruchy učení

Specializace 2 – oftalmopedie

Povinný předmět

Pedagogika a psychologie (společný základ)

Obhajoba diplomové práce (pokud je zadána na katedře, i když bude zadána na jiné katedře, např. na psychologii, téma bude vždy speciálněpedagogické)

Speciální pedagogika (test)

Povinně volitelný předmět

Oftalmopedie

Volitelný předmět

Specifické poruchy učení

Specializace 3 – poruchy chování

Povinný předmět

Pedagogika a psychologie (společný základ)

Obhajoba diplomové práce (pokud je zadána na katedře, i když bude zadána na jiné katedře, např. na psychologii, téma bude vždy speciálněpedagogické)

Speciální pedagogika (test)

Povinně volitelný předmět

Poruchy chování

Volitelný předmět

Specifické poruchy učení

Specializace 4 – mentální postižení a poruchy autistického spektra

Povinný předmět

Pedagogika a psychologie (společný základ)

Obhajoba diplomové práce (pokud je zadána na katedře, i když bude zadána na jiné katedře, např. na psychologii, téma bude vždy speciálněpedagogické)

Speciální pedagogika (test)

Povinně volitelný předmět

Mentální postižení a PAS

Volitelný předmět

Specifické poruchy učení

Specializace 5 – souběžné postižení více vadami, prezenční

Povinný předmět

Pedagogika a psychologie (společný základ)

Obhajoba diplomové práce (pokud je zadána na katedře, i když bude zadána na jiné katedře, např. na psychologii, téma bude vždy speciálněpedagogické)

Speciální pedagogika (test)

Povinně volitelný předmět

Souběžné postižení více vadami

Volitelný předmět

Specifické poruchy učení

Specializace 6 – speciální andragogika

Povinný předmět

Pedagogika a psychologie (společný základ)

Obhajoba diplomové práce (pokud je zadaná na katedře, i když bude zadaná na jiné katedře, např. na psychologii, téma bude vždy speciálněpedagogické)

Speciální pedagogika dospělých

Povinně volitelný předmět

Intervence u dospělých s postižením a sociálním znevýhodněním

Logopedie

Cílem navazujícího magisterského studijního programu Logopedie je připravit odborníka – logopeda s širokým společenskovedním rozhledem zaměřeným na pedagogicko-psychologické disciplíny, který bude schopen samostatně pracovat v poradenské oblasti s dětmi, žáky či dospělými. Bude vybaven teoretickými znalostmi a praktickými dovednostmi na špičkové úrovni v oboru logopedie a surdopedie. Při výuce budou využity nejmodernější techniky pro osoby s postižením k nácviku dovedností pomocí simulace. Diagnostika, intervence, výchova, vzdělávání a poradenství jsou zajišťovány speciálními pedagogy, a to nejen v oblasti školské, ale i v dalších resortech (ministerstvo zdravotnictví, ministerstvo práce a sociálních věcí). Současné pojetí speciální pedagogiky se zabývá problematikou jedince se speciálními potřebami od jeho narození až po stáří, tedy obdobím raného a předškolního věku, obdobím školního věku, adolescence, dospělosti a stáří. Studijní program je zaměřen na osvojení si speciálněpedagogické diagnostiky a používání speciálněpedagogických diagnostických nástrojů a postupů v oboru logopedie a surdopedie. V oblasti speciálněpedagogických intervenčních postupů a v poradenství jsou zařazeny jako povinné předměty zabývající se jedinci s narušenou komunikační schopností a se sluchovým postižením, volitelným předmětem jsou specifické poruchy učení. Je realizován v prezenční a kombinované formě. Jedná se o navazující magisterský studijní program Speciální pedagogika – logopedie, který není členěn na specializace. Obsahem studia je základní oborový vysokoškolský kurz s důrazem na aplikační stránku oboru. Rovnocennou součástí studia je společný základ studia, který zahrnuje předměty psychologické, pedagogické, komunikační (včetně cizího jazyka) a obecně kulturační. Vše je doplněno pedagogickou praxí s dostatečnou hodinovou dotací.

SZZ

Povinné předměty

Pedagogika a psychologie (společný základ)

Obhajoba diplomové práce (pokud byla zadána na katedře speciální a inkluzivní pedagogiky)

Speciální pedagogika (písemný test)

Logopedie

Surdopedie

Volitelný předmět

Specifické poruchy učení

Speciální pedagogika pro učitele základních a středních škol

Studijní program Speciální pedagogika pro učitele základní a střední školy (minor, maior) si klade za cíl připravit učitele pro výuku žáků se speciálními vzdělávacími potřebami na základní a střední škole (hlavního i speciálního vzdělávacího proudu). Program se realizuje v prezenční a kombinované formě. Obsahem studia je kurz oborové didaktiky s rozšiřujícími doplňujícími disciplínami programu. Studijní program Speciální pedagogika pro učitele základní a střední školy se skládá z povinných předmětů kombinujících obory speciální pedagogiky: Výuka žáků se SVP I – narušená komunikační schopnost a specifické poruchy učení; Výuka žáků se SVP II – poruchy chování a mentální postižení; Výuka žáků se SVP III – sluchové, zrakové a tělesné postižení. Program má přímou návaznost na bakalářský studijní program Speciální pedagogika se zaměřením na vzdělávání (obsahující major a minor). Rovnocennou součástí studia jsou pedagogicko-psychologické předměty, které dávají teoretický základ oborové didaktice s propojením s učitelskou profesní praxí na základních a středních školách. Studium navazujícího magisterského stupně absolvent získá potřebné kompetence, které mu umožní kriticky uvažovat o využití pedagogických, speciálněpedagogických a psychologických poznatků v praxi učitele základní/střední školy. Absolvent je plně kvalifikován k výkonu profese učitele ve školách hlavního i speciálního proudu vzdělávání. Je připraven zakládat své profesní jednání na dobře strukturovaných znalostech a dovednostech ze svých aprobačních oborů (znalosti obsahu) a na speciálněpedagogických kompetencích. Účinnost jeho profesního jednání je podmíněna jeho oborově-didaktickými (didaktické znalosti obsahu) a širšími obecnými pedagogickými, psychologickými a speciálněpedagogickými znalostmi a dovednostmi (znalostmi širších základů vzdělávání a výchovy, znalostmi vzdělávacích a výchovných postupů, znalostmi o aktérech vzdělávání a výchovy apod.). Studium rozvíjí analytické a komparativní schopnosti, které umožňují porozumět rozmanité pedagogické realitě a využívat při své práci oborové, pedagogické, psychologické publikace pro plánování, realizaci i reflexi výchovně vzdělávací činnosti. Rozvíjí komunikativní dovednosti významné pro komunikaci a spolupráci se žáky/klienty, kolegy na pracovišti, s rodiči žáků/klientů i odborníky z praxe. Významným benefitem studia je rozvoj seberefektivních dovedností, jež poskytují prostor pro rozvoj postojů k sobě, k vychovávaným jedincům a k profesi: vnímání odpovědnosti pedagogické profese, přijetí morálních závazků pomáhající profese a její etiky. Studium akcentuje princip interdisciplinarity (propojení některých pedagogických a psychologických předmětů); princip postupnosti a gradace témat a předmětů, od obecnějších ke konkrétnějším. Koncepce je dále charakteristická provázaností teorie a praxe. Významnou součástí koncepce jsou reflektované pedagogické praxe. Principy reflexe praxe a sebereflexe se váží jak na praxe, tak i na další zkušenostně orientované předměty. Důležitou součástí koncepce je také podpora inkluze, která je vnímána jako průřezové téma (zároveň podpořené samostatným předmětem).

SZZ

Část povinná:

Pedagogika a psychologie (společný základ)

Obhajoba diplomové práce, pokud je zadána na katedře speciální a inkluzivní pedagogiky nebo na Institutu výzkumu inkluzivního vzdělávání

Inkluzivní didaktika (test)

Speciální pedagogika pro učitele základní a střední školy